

ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΩΝ ΑΠΟΔΗΜΩΝ

Στήν έναρκτήρια τελετή της 23ης συνεδρίας τῶν Κεντρικῶν Συμβουλίων τῆς ΠΟΜΑΚ καί τῆς ΠΣΕΚΑ καί τοῦ 5ου Παγκοσμίου Συνεδρίου τῆς Νεολαίας τῆς ΝΕΠΟΜΑΚ, στίς 24 Αὐγούστου 2010, προσκλήθηκε καί παρέστη καί ὁ Μακαριώτατος, ὁ ὁποῖος ἀπηύθυνε τόν κάτωθι χαιρετισμό:

«Τό γρήγορο πέρασμα τοῦ χρόνου μᾶς ἔφερε καί πάλι στόν Αὐγουστο καί στό ἐτήσιο Συνέδριό σας, ἀγαπητοί ἀπόδημοι. Χαίρομαι ἰδιαίτερα, γιατί μοῦ δίνεται καί φέτος ἡ εὐκαιρία νά σᾶς καλωσορίσω, ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας, στήν ἰδιαίτερη πατρίδα μας.

Νιώθουμε ἀπόλυτα καί ἐκτιμοῦμε πάντα τή μεγάλη ἀγάπη καί τό συνεχές ἐνδιαφέρον σας γιά τήν Κύπρο. Ἡ ξένη γῆ, στήν ὁποία ἀναγκαστήκατε νά μεταφυτευθεῖτε, εἶναι ὁ χώρος τῆς ἐργασίας σας, ὁ τόπος τῆς διαβίωσής σας. Ἡ Κύπρος εἶναι τά ἅγια τῶν ἀγίων τοῦ εἶναι σας, ὁ τόπος τῶν ὁνείρων σας, τό γαλήνεμα τῆς ψυχῆς σας, ἡ πρώτη καί μεγαλύτερη ἀδυναμία σας. Γι' αὐτό κι ἀντιλαμβανόμαστε τήν ἀγωνία σας γιά τήν πορεία τοῦ ἐθνικοῦ προβλήματός μας.

Ξέρουμε πῶς ὁποιαδήποτε κι ἂν εἶναι ἡ χώρα τῆς ἀποδημίας σας, ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ συνεκτικός δεσμός μεταξύ σας, ἡ «ὄρνις ἡ ἐπισυνάγουσα τά νοσσία ἐαυτῆς ὑπό τάς πτέρυγας». Κι εἶναι ἐξ αἰτίας τούτου πού σᾶς νιώθουμε ἰδιαίτερα οἰκείους. Αὐτή, ὅμως, ἡ οἰκειότητα, πού νιώθουμε μαζί σας, μᾶς γεμίζει καί μέ θλίψη πολλή κάθε χρόνο πού σᾶς συναντοῦμε. Γιατί δέν μποροῦμε, δυστυχῶς, τόσα χρόνια μετά τήν τουρκική εἰσβολή τοῦ 1974, νά σᾶς φέρουμε ἕνα εὐχάριστο μήνυμα, νά σᾶς δώσουμε μιά βάσιμη ἐλπίδα. Οὔτε κἂν νά σᾶς διαβεβαιώσουμε μποροῦμε, ὅτι

διακρίνουμε ἔστω καί ἀμυδρό φῶς στό δρόμο ἐπίλυσης τοῦ προβλήματός μας. Ἀντίθετα μάλιστα! Μακάρι νά διαφευσθῶ, ἀλλά φοβοῦμαι ὅτι ἔχουμε ἤδη περάσει τή γραμμή ἀσφαλείας καί παγιδευτήκαμε σέ τροχιά ἀντίστροφης μέτρησης ὅσον ἀφορᾷ τήν ἱστορική μας συνέχεια στή γῇ τούτη τῶν πατέρων μας. Κατά τή γνώμη μου μόνο πολύ προσεγμένα καί συντονισμένα, κοινά ἀπό ὅλους, βήματα εἶναι δυνατό νά ἀποσοβήσουν αὐτόν τό διαφαινόμενο κίνδυνο.

Δέν ἔχει πιά σημασία ποιοί, πόσο καί γιατί εὐθύνονται γιά τήν κατάσταση στήν ὁποία ἔχουμε περιέλθει. Εἶναι καί ἄκαιρη καί ἄσκοπη ἡ εὐθυνολογία. Ἐκεῖνο πού προέχει εἶναι νά συνειδητοποιήσουμε ὅτι τό τόσο ξεκάθαρο πρόβλημά μας, τό πρόβλημα εἰσβολῆς καί κατοχῆς καί καταπάτησης τῶν στοιχειωδέστερων ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, πού κάποτε προκαλοῦσε τή συμπάθεια τῆς μεγάλης πλειοψηφίας τῶν χωρῶν μελῶν τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν, μέ τούς εὐστοχους, ἀπό τήν πλευρά της, χειρισμούς τῆς Τουρκίας, ἔχει μεταλλαχθεῖ σέ κακοήθεια, ἀπό τήν ὁποία κινδυνεύουμε τόν ἔσχατο τῶν κινδύνων. Καί θά πρέπει νά ἀναλάβουμε τίς εὐθύνες μας, προσδιορίζοντας μέ σύνεση, μέ ρεαλισμό, ἀλλά χωρίς ἡττοπάθεια, τίς περαιτέρω κινήσεις μας. Ὁχι, ἀσφαλῶς, μέ τήν ἀποδοχή ὅρων παράδοσης, ἀλλά κινούμενοι μέ ἀξιοπρέπεια πρὸς τήν κατεύθυνση ἑνός ἱστορικοῦ συμβιβασμοῦ, πού θά ἐξασφαλίσει τή συνέχειά μας στήν προαιώνια αὐτὴν κοινότητα τοῦ ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

Πολύ σπάνια, δυστυχῶς, καί σέ ἐλάχιστο βαθμό διδασκόμαστε ἀπὸ τό παρελθόν, σ' ἀντίθεση μέ τούς Τούρκους. Ἀποκαλυπτικός ὁ Νταβούτογλου γιά τούς πρόσφατους γιορτασμούς στὰ Κόκκινα, ὁμολόγησε, ὅτι «οἱ γιορτασμοί γίνονται γιά διδακτικούς σκοπούς». Ἐκεῖ οἱ Τοῦρκοι διδάκτηκαν πῶς ἔπρεπε νά ἐτοιμάσουν ἀποβατικό στόλο, πού δέν εἶχαν τό 1964, γιά νά μπορέσουν νά εἰσβάλουν στήν Κύπρο τό '74, κι αὐτό τονίζουν στὰ παιδιά τους. Αὐτοὶ διδάσκονται καί παραδειγματίζονται ἀπὸ τά πάντα, ἀκόμα κι ἀπὸ τούς γιορτασμούς τους. Ἐμεῖς μένουμε ἀδιάφοροι ἀκό-

μα και μπροστά στον κίνδυνο άφανισμού μας.

Ή Άγκυρα μέχρι σήμερα έφάρμοσε αταλάντευτα μιάν αρχή, πού εκφράζεται μέ τό «δέν ύποχωρούμε σέ τίποτα, δέν παραδίδουμε τίποτα». Άντίθετα, έμείς προσφέρουμε συνεχώς και γενναιόδωρα -και δέν ύπαινίσσομαι μόνο τή σημερινή κυβέρνηση- μέ τήν έλπίδα νά καταλήξουμε σέ μιά συμφωνία. Ή πλευρά μας, δυστυχώς, δέν κέρδισε τίποτα καμιά φορά. Άντίθετα, καταντήσαμε νά άποδεχόμαστε και νά νομιμοποιούμε σιγά-σιγά τά τουρκικά κέρδη άπό τήν είσβολή. Ή πολιτική του καλού παιδιού δέν απέδωσε τίποτα μέχρι σήμερα.

Ή Τουρκία μās έχει, μέχρι τώρα, άποδείξει, ότι δέν έχει καμιά διάθεση νά έπιτρέψει λύση βιώσιμη ή λειτουργική. Συνεχίζει νά διατηρεί, μέ τή δύναμη τών όπλων της, διαιρεμένο ένα ευρωπαϊκό κράτος, στερεί τούς πολίτες του άπό τήν πλήρη άπόλαυση τών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και παρεμποδίζει τήν έφαρμογή σ' όλη τήν επικράτειά του του κοινοτικού κεκτημένου. Έπιπλέον συνεχίζει ανενόχλητη νά μεθοδεύει, μέ τή συνεχή ροή έποίκων, τόν έκτουρκισμό τών κατεχομένων, νά μιλά για δύο κράτη, δύο κυβερνήσεις, δύο λαούς...

Είμαι, όντως, καταθλιπτικές αυτές οι διαπιστώσεις. Μά οι διαπιστώσεις θά πρέπει νά μās ώθουν σέ έξεύρεση τρόπων έξουδετέρωσης τών καταχθονίων σχεδιασμών τής κατοχικής δύναμης. Κι έχω, πιστεύω, τό δικαίωμα, ως Προκαθήμενος τής Έκκλησίας και ενεργώντας πάνω άπό κομματικά συμφέροντα και σχεδιασμούς, νά εκθέσω τίς άπόψεις μου επί του θέματος. Δέν πρέπει νά μου καταλογίσει κανένας καμιάν ιδιοτέλεια. Έκφράζω τήν άγωνία μου για τό μέλλον του τόπου. Τήν άγωνία τής Έκκλησίας, πού μέ πολλές θυσίες διεφύλαξε μέχρι σήμερα τόν Έλληνισμό στην έσχατιά αυτήν τής Άνατολικής Μεσογείου:

Ή Τουρκία, για νά εγκαταλείψει τίς μεθοδεύσεις της σέ βάρος τής Κύπρου, θά πρέπει νά έχει κόστος. Έχει διαχρονικά άποδειχθεί πώς μέ προειδοποιήσεις, οι όποιες μάλιστα εκ τών ύστέρων άποδεικνύονται άνεκπλήρωτες, ή Άγκυρα δέν αλλάζει τακτική.

Ὡς Ἑλληνισμός - Ἑλλάδα καί Κύπρος- ἔχουμε στά χέρια μας ἓνα ἐργαλεῖο, πού δέν χρησιμοποίησαμε μέχρι σήμερα: Τό ἐργαλεῖο τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως καί τῶν ἐνταξιακῶν διαπραγματεύσεων τῆς Τουρκίας. Μέχρι σήμερα ἡ Ἀγκυρα εἶχε ὀφέλη στήν πορεία τῆς αὐτῆς, χωρίς νά ἔχει ἐγκαταλείψει τήν μαξιμαλιστική πολιτική της. Τό ἐργαλεῖο αὐτό, σέ ἄλλες περιπτώσεις, στά χέρια ἄλλων χωρῶν - μελῶν, ἀπεδείχθη ἐξόχως ἀποτελεσματικό. Νομίζω πώς χρειάζεται ἄμεση μελέτη αὐτῆς τῆς διάστασης τοῦ προβλήματός μας. Μόνον ἔτσι θά ἀναγκαστεῖ νά ἀλλάξει στάση ἡ Τουρκία.

Γινόμαστε μάρτυρες, τόν τελευταῖο καιρό, καί τῆς ἄσκησης πολλῶν πιέσεων στή δική μας πλευρά γιά περαιτέρω ὑποχωρήσεις, σάν νά ἡμαστε ἐμεῖς οἱ ἀδικοῦντες. Ἀκόμα καί αὐτός ὁ ἐκπρόσωπος τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν, ὁ κ. Ντάουνερ, ἀντί νά ὑπερασπίζεται τίς ἀρχές τοῦ Ὁργανισμοῦ πού ἐκπροσωπεῖ, γίνεται θλιβερός προωθητής τῶν ἀδικῶν καί ἀπαράδεκτων τουρκικῶν θέσεων. Τόση εἶναι ἡ ἀναίδεια καί ἡ ἀναισχυντία του, πού ἀπειλεῖ μέ τήν ἐπίρριψη σ' ἐμᾶς τῶν εὐθυνῶν γιά τήν ἀποτυχία τῶν προσπαθειῶν γιά λύση τοῦ προβλήματός μας, ἄν δέν συναινέσουμε στίς ἀπαράδεκτες λύσεις πού μᾶς προτείνονται. Παρόλο πού ἔχει ἤδη ὑπερβεῖ κάθε ὄριο ἀνοχῆς μας, τόν καλοῦμε, ὅποια καί ὅσα κι ἄν εἶναι τά προσωπικά του συμφέροντα κι ὅποιες κι ἄν εἶναι οἱ διασυνδέσεις του μέ τούς Τούρκους, νά σεβαστεῖ τόν ρόλο καί τήν ἀποστολή του. Καί ὁ ρόλος του καί ἡ ἀποστολή του εἶναι νά ὑπερασπίζεται τό δίκαιο, κι ὄχι νά δικαιολογεῖ καί νά προωθεῖ τίς ἀδικες θέσεις τῆς κατοχικῆς δύναμης. Ἄν, παρ' ἐλπίδα, συνεχίσει τήν ὀλέθρια γιά τήν πλευρά μας στάση του, καλοῦμε τόν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας νά ἀπαιτήσῃ ἄμεση ἀπομάκρυνσή του ἀπό τήν Κύπρο. Θά ἔχει πρὸς τοῦτο, ὁ Πρόεδρος, ἀμέριστη τήν ὑποστήριξη τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά -εἶμαι σίγουρος- καί τῶν πολιτικῶν κομμάτων καί ὁλόκληρου τοῦ Κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Σ' ὅλες αὐτές τίς πιέσεις καί τίς ἀπαράδεκτες μεθοδεύσεις,

ἔχω τήν ἐντύπωση, πώς δέν ἀρκεῖ ἡ ἄμυνα καί ἡ ἀπολογία. Θά πρέπει νά ἀντιπαραθέσουμε θέσεις καί ἐπιχειρήματα στή βάση τοῦ διεθνoῦς, ἀκόμα καί τοῦ φυσικοῦ, δικαίου, τῶν Ψηφισμάτων τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν καί τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ κεκτημένου. Θά πρέπει νά ἐπιδιώξουμε ἀπεγκλωβισμό ἀπό τά πολλαπλᾶ ἀδιέξοδα, πού μᾶς κυκλώνουν. Μέ δόρυ τίς πανανθρώπινα κοινά ἀποδεκτές ἀρχές θά πρέπει νά περάσουμε στήν ἀντεπίθεση.

Γιά νά ἔχει ἡ προσπάθειά μας αὐτή σοβαρές πιθανότητες ἐπιτυχίας, θά πρέπει νά εἶναι καθολική. Εἶναι ἀνάγκη νά προτάσουμε ἐνιαῖο πολιτικό λόγο. Καί δέν σᾶς ἀποκρύβω ὅτι μέ συνθλίβει κυριολεκτικά ἡ πολυδιάσπαση τοῦ ἐσωτερικοῦ μας μετώπου, ἡ ἔλλειψη ἀκόμα καί στοιχειώδους ἐνότητας. Γιά νά ὑπάρξει ἡ ποθούμενη καί ἐπιδιωκόμενη ἐνότητα, θά πρέπει αὐτή νά βασίζεται σέ συγκεκριμένες καί ἀναλλοίωτες ἀρχές. Σέ ἀρχές πού νά μὴ ἐπιδέχονται διαφορετικῶν ἢ πολλαπλῶν ἐρμηνειῶν. Σήμερα κάθε κόμμα καί κάθε πολιτικός ἀρχηγός ἔχει τίς δικές του «ἀρχές». Σέ κάθε περίπτωση προβάλλει ὁ καθένας τίς δικές του προσεγγίσεις, πού μπορεῖ νά πηγάζουν ἀπό σκοπιμότητες, ἐπιδιώξεις, ἢ καί δεσμεύσεις, ὡς ἀρχές λύσης τοῦ προβλήματός μας. Ἡ κατάσταση αὐτή θά πρέπει νά σταματήσει. Προσωπικά ἡ κομματικά ὀφέλη μένουν μετέωρα, ὅταν ὁ τόπος χαθεῖ. Καί, δυστυχῶς, δέν εἴμαστε μακριά ἀπὸ αὐτόν τόν κίνδυνο. Ἀνέφερα πῶς πάνω κάποιες βασικές ἀρχές, στίς ὁποῖες μπορούμε νά στηριχτοῦμε καί νά οἰκοδομήσουμε μιάν καθολική ἐνότητα.

Δέν ἔκρινα ἀναγκαῖο, φέτος, νά ἐπαναλάβω τά αὐτονόητα. Ὅτι, δηλαδή, θά πρέπει πάραυτα νά σταματήσει ἡ οἰκονομική ἐνίσχυση τῆς κατοχῆς μέ ἐπισκέψεις, δίκην τουριστῶν, στήν κατεχόμενη γῆ μας καί ὅτι θά πρέπει καί μεταξύ σας, τῶν ἀποδήμων, νά ὑπάρξει μεγαλύτερος συντονισμός προκειμένου οἱ κόποι καί οἱ προσπάθειες πού καταβάλλετε νά ἀποδίδουν περισσότερο. Μπροστά στίς διαφαινόμενες δυσμενεῖς προοπτικές τῆς διαδικασίας, πού γιά χρόνια τώρα ἀκολουθοῦμε, τήν κρισιμότητα τῶν προσεχῶν μηνῶν, μέ τή διαφαινόμενη αὔξηση τῶν πιέσεων σ'

ἐμᾶς, καί στόν καταθριμματισμό τοῦ ἐσωτερικοῦ μας μετώπου, ὅλα τά ἄλλα, πρός τό παρόν, μπαίνουν σέ δεύτερη θέση. Γι' αὐτό καί καλοῦμε πατρικά ὅλους ὅπως συνειδητοποιήσουμε τήν κρισιμότητα τῶν καιρῶν καί σάν ἕνας ἄνθρωπος ἐπιδιώξουμε τά δίκαιά μας.

Ἄν συντονιστοῦμε, ἂν ὁμονοήσουμε κι ἂν δείξουμε ἀποφασιστικότητα γιά ἀγῶνα, ὑπάρχει ἀκόμα καιρός. Μποροῦμε νά σωθοῦμε. Εἰδάλλως, θά εἴμαστε ὑπόλογοι ἀπέναντι στήν Ἱστορία καί στούς ἀπογόνους μας.

Σᾶς καλωσορίζω καί πάλι στήν Κύπρο, ἐπιδαφιλεύ τίς εὐλογίες τῆς Ἐκκλησίας σέ ὅλους καί εὐχομαι κάθε ἐπιτυχία στό Σύνεδριό σας».
